

جایگاه آمریکا در تحولات ایران

۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ ساعت ۱۴:۵۰

زمینه سازی‌های آمریکا برای نفوذ در ایران از ۱۳۳۲ تا ابتدای دهه چهل، جایگاهی ویژه به آن کشور در تحولات ایران داد.

آمریکا تا پیش از کودتای ۲۸ مرداد نقش پررنگی در حوادث ایران نداشته اما بعد از کودتا نقش این کشور در ایران به طور کامل تغییر کرد و آمریکا به یکی از کشورهای مهم در سیاست خارجی ایران تبدیل شد. نقش آمریکا در ایران با حضور و مداخله گسترده در بخش‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی همراه بود:

«زمینه سازی‌های آمریکا برای نفوذ در ایران از ۱۳۳۲ تا ابتدای دهه چهل، جایگاهی ویژه به آن کشور در تحولات ایران داد؛ تا جایی که خواستار ایجاد تغییرات گسترده سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در ایران گردید. وابستگی عمیق محمدرضا پهلوی به آن‌ها نیز رژیم پهلوی را در مسیر بی بازگشت مقابله با فرهنگ و سنت‌های بومی و دینی قرار داده و شتابان، به سمت نابودی ایران پیش می‌برد. طرح انجمن‌های ایالتی و ولایتی، آزادی زنان، انقلاب سفید، کاپیتولاسیون، هجوم به مبانی ارزشی و دینی و هنجارهای اجتماعی، نابودی اقتصاد سنتی ایران و ... اقداماتی همه جانبه برای غربی کردن جامعه ایران بود که با واکنش مردم متدین به رهبری علمای اسلام مواجه شد. در این تهاجم نیز شاه دلگرم به حمایت و پشتیبانی آمریکا بود. اولین تلگراف تبریک پس از برگزاری رفراندوم مربوط به انقلاب سفید در بهمن ۱۳۴۱ از سوی کندی به شاه مخابره شد و محمدرضا پهلوی در پاسخ به وی نوشت: یقین دارم که ما در اجرای طرح‌های اجتماعی و اقتصادی خودمان می‌توانیم به حسن نیت دوستان آمریکایی خویش اطمینان داشته باشیم. تکیه گاه اصلی شاه در ارتباط با بیگانگان اسداله علم بود که پس از کودتای ۱۳۳۲ به عنوان رابط محمدرضا با سفارت‌های انگلیس و آمریکا نقش آفرینی کرد. ارتشبد فردوست مدعی است که در تمام دوران زندگی خود فقط یک نفر را دیده است که واقعاً محمدرضا برای روابط خارجی اش به او احتیاج داشت و او علم بود.»

منبع: سقوط: مجموعه مقالات نخستین همایش بررسی علل فروپاشی سلطنت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۴، ص ۷۱۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50066/ایران-تحولات-آمریکا-جایگاه>